

Vrijwel geen wind uit, eh, ja..

Analyse van Lex: molenaar blijf thuis of ga lekker vissen bij de molen, een beetje schilderen en uiteraard grasmaaien mag ook, want van draaien komt niet veel en van malen al helemaal niet. Kijkend naar de weerkaart van zaterdag 20-06 12.00 UTC, valt op dat het boven Nederland een uitermate saaie bedoeling is. Enkele L-etjes boven de Atlantische Oceaan, boven Oekraïne en boven de Middellandse zee tussen Italië en Griekenland en een H boven de Balearen is het wel waarbij je je moet afvragen of dit terecht is vanwege het geringe drukverschil. Mogelijk wat heel lichte wind uit uiteenlopende richtingen vnl. Z of ZO, Bft 2 of 3 dat is het dan wel. Geen lol aan!

Het KNMI vindt er dit van: zaterdag begint zonnig, maar geleidelijk ontstaan er stapelwolken. In de middag groeit een enkele stapelwolk mogelijk uit tot een bui. De temperatuur loopt op naar ongeveer 22°C. Er staat een overwegend matige wind die gedurende de dag van zuidwest naar noordwest draait. In de avond wordt de wind zwak en variabel. (Bron: KNMI)

Vragen over het huiswerk

Lezen H6 6.6.2 t/m 6.6.5 (oud: 6.6.2 t/m 6.6.5)

1. Welke zeilvoering gaan we vandaag toepassen - belast en onbelast?
2. Welke soorten vang zijn er? (Niet de bediening!)
3. Waar dient de vang voor?
4. Hoe is een hoepelvang opgebouwd?
5. Wat is het verschil tussen een Vlaamse vang en een Hollandse stutvang?
6. Wat zijn maanijzers?
7. Waar slijt de vang het snelste?
8. Ik zie een molenaar een klein rukje aan het vangtouw geven bij een draaiende molen en vervolgens laat hij het vangtouw vieren. Wat voor vangstelsel is dit?
9. Ik zie een molenaar bij een stilstaande molen enkele stappen naar links lopen en dan de vang lichten. Waarom doet hij dit?
10. Waar zit de lendestut en waarvoor dient hij?
11. Waar zitten de vorkstutten en waarvoor dienen die?
12. Er zit ook vaak een ketting of een lange haak aan het buikstuk. Waarom?
13. Het sabelijzer is aan de onderkant voorzien van een heleboel gaten. Waarom?
14. Waar zit de ezel?
15. Waarvoor ligt er vaak een kist op de vangbalk met daarin een kapotte halslager of een stuk of wat zware stenen o.i.d.?
16. Dit is om meer gewicht op de vang te kunnen zetten, waardoor hij beter vangt.

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Lezen H6 6.6.2 t/m 6.6.5 (oud: 6.6.2 t/m 6.6.5)

1. Welke zeilvoering gaan we vandaag toepassen - belast en onbelast?
Onbelast met 4 volle mogelijk wat endjes, belast wordt er niet gedraaid. GEEN WIND GENOEG.
2. Welke soorten vang zijn er? (Niet de bediening!)
Stalen en houten bandvang (hoepelvang), Vlaamse en Hollandse vang (blokvang).
3. Waar dient de vang voor?
De vang dient om de molen af te remmen, stil te zetten en ook stil te houden.
4. Hoe is een hoepelvang opgebouwd?
Om het bovenwiel zit een rondlopende band (hoepel) van hout of metaal die bij het opleggen van de vang het bovenwiel afremt en stilsthoudt. De houten band is een, ongeveer 4 cm. dikke, houten gebogen plank en wordt vaak overdwars ingezaagd om de juiste buiging te krijgen. Hierdoor verzwakt de plank en wordt daarom versterkt met ijzeren banden. De metalen band is een rondlopende band van ca. 6 mm. dik ijzer. Deze band loopt praktisch rond het hele bovenwiel en zit met koebouten vast aan het rechter voeghout. De bandvang vangt over het algemeen wat straffer dan de blokvang en maakt zeker veel meer lawaai.
5. Wat is het verschil tussen een Vlaamse vang en een Hollandse stutvang?
De Vlaamse vang van SaKo SchoTeBu heeft een Hollandse neef SaKo SchoTe. Er is dus 1 vangstuk minder nl. het buikstuk. De stutvang zit ook niet vast met een koebout aan het rechtervoeghout maar het teenstuk is voorzien van een stut die in het linkervoeghout valt. Het schouderstuk bij deze vang is voorzien van de rijklamp die bij de Vlaamse vang aan het teenstuk zit.
6. Wat zijn maanijzers?
Maanijzers verbinden de vangstukken met elkaar, waardoor de vang een geheel wordt. Het kunnen vaste maanijzers zijn (dit geeft een stijve vang) of losse waarbij de vangstukken nog iets kunnen bewegen t.o.v. elkaar.
7. Waar slijt de vang het snelste?
Bij zowel de Vlaamse als de Hollandse vang treedt de meeste slijtage op aan de onderkant, dus het buikstuk van de Vlaamse en het teenstuk van de Hollandse.
8. Ik zie een molenaar een klein rukje aan het vangtouw geven bij een draaiende molen en vervolgens laat hij het vangtouw vieren. Wat voor vangstelsel is dit?
Dit is een klinkvang, hierbij wordt de klink even achteruit bewogen waardoor hij langs de klinkpen kan glijden en de molen gevangen kan worden.

9. Ik zie een molenaar bij een stilstaande molen enkele stappen naar links lopen en dan de vang lichten. Waarom doet hij dit?

Hier hebben we een vang met duim. De wipstok moet hierbij even naar binnen zwaaien zodat de vangbalk met de kram in de duim kan worden gelegd en het bovenwiel vrijkomt om te draaien.

10. Waar zit de lendestut en waarvoor dient hij?

De lendestut zit op het rechtervoeghout en zorgt ervoor dat het sabelstuk niet naar links of rechts kan bewegen maar alleen op en neer.

11. Waar zitten de vorkstutten en waarvoor dienen die?

De vorkstutten zitten vast aan de kapspant of gording boven de vang en zorgen ervoor dat de vangstukken niet wegkunnen van het bovenwiel als de vang gelicht is.

12. Er zit ook vaak een ketting of een lange haak aan het buikstuk. Waarom?

Ook hier zorgt die dat het buikstuk op z'n plaats blijft bij gelichte vang.

13. Het sabelijzer is aan de onderkant voorzien van een heleboel gaten. Waarom?

Als de vang gaat slijten moet hij worden verstoken en daarvoor wordt het sabelijzer zoveel verder in de vangbalk gestoken dat de vangbalk hoger komt te zitten en de vang weer beter werkt.

14. Waar zit de ezel?

De ezel is de voorste hanger waar de vangbalk doorheen gestoken is.

15. Waarvoor ligt er vaak een kist op de vangbalk met daarin een kapotte halslager of een stuk of wat zware stenen o.i.d.?

Dit is om meer gewicht op de vang te kunnen zetten, waardoor hij beter vangt.

